

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
E-mail : gnk2@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο 210 344 3869
ΧΤ, ΡΙ

Μαρούσι, 29-5-2025

Αρ. Πρωτ. 62169/ΥΣ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ.: 1.Υπουργεία:
- Εσωτερικών
- Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
2 . Βουλευτή κ.
-Σοφία-Χάιδω Ασημακοπούλου
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 5124/6-5-2025»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το άρθρο 33 του ν. 4521/2018 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις» (Α΄ 38), η υποχρεωτική φοίτηση στα νηπιαγωγεία είναι υποχρεωτικά διετής και εγγράφονται σε αυτά νήπια που συμπληρώνουν, την 31η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής, ηλικία τεσσάρων (4) ετών.

Με το άρθρο 53 του ν.4807/2021 «Θεσμικό πλαίσιο τηλεργασίας, διατάξεις για το ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου τομέα και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις» (Α΄96), εισάγεται στο υποχρεωτικό πρόγραμμα των νηπιαγωγείων της χώρας δράση για τη δημιουργική ενασχόληση των μαθητών/τριων με την αγγλική γλώσσα μέσω της οργάνωσης και υλοποίησης δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια των οποίων οι μαθητές/τριες αλληλοεπιδρούν με έναν εκπαιδευτικό κλάδου ΠΕ06 Αγγλικής Φιλολογίας παρουσία του νηπιαγωγού, με ισχύ από το σχολικό έτος 2021-2022.

Από το σχολικό έτος 2021-22 εισάγεται στο πρόγραμμα σπουδών στο εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα όλων των τύπων σχολικών μονάδων υποχρεωτικής εκπαίδευσης, νηπιαγωγείων, δημοτικών και γυμνασίων η διδακτική ενότητα με τίτλο «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» με σκοπό την ενίσχυση της καλλιέργειας ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης στους μαθητές (άρθρο 52 ν.4807/2021, Α΄96). Στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων, οι στοχοθετημένες δεξιότητες ομαδοποιούνται και

καλλιεργούνται σε τέσσερις κύκλους στοχοθεσίας (Δεξιότητες 21^{ου} αι.4cs, Δεξιότητες ζωής, Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης, Δεξιότητες του νου). Το πρόγραμμα και το εκπαιδευτικό υλικό των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» ομαδοποιείται σε τέσσερις (4) Θεματικές Ενότητες. Οι Θεματικές Ενότητες προκύπτουν από τους Παγκόσμιους Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης (περιβάλλον, ευζην, ασφάλεια, κοινωνία των πολιτών, σύγχρονη τεχνολογία και επιχειρηματικότητα). Το πρόγραμμα τηρείται υποχρεωτικά ως προς τις θεματικές που αναφέρονται σε κάθε τάξη και βαθμίδα.

Με την υπ. αριθ. 130372/ΓΔ4/01-11-2024 Υπουργική Απόφαση «Πρόγραμμα Σπουδών «Δράσεις Ενεργού Πολίτη» του Νηπιαγωγείου, του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου» (Β'6048) εφαρμόζεται στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα από το σχολικό έτος 2024-25 το Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) «Δράσεις Ενεργού Πολίτη» το οποίο προωθεί μια ολιστική προσέγγιση, ενσωματώνοντας τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) και καλλιεργώντας στους μαθητές και τις μαθήτριες τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν σύνθετα κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά ζητήματα. Σκοπός του ΠΣ είναι να προετοιμάσει πολίτες με δεξιότητες κριτικής σκέψης, συνεργασίας και κοινωνικής υπευθυνότητας οι οποίοι συμβάλουν ενεργά στη δημιουργία μιας βιώσιμης κοινωνίας, βασισμένης στην αειφορία, την κοινωνική δικαιοσύνη και την περιβαλλοντική προστασία. Απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες τεσσάρων (4) ηλικιακών επιπέδων: Νηπιαγωγείο έως Γ' τάξη του Δημοτικού, Δ' έως ΣΤ' τάξη του Δημοτικού, Γυμνάσιο και Λύκειο.

Από το σχολικό έτος 2022-2023 τίθεται σε εφαρμογή νέο, αναβαθμισμένο πρόγραμμα ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου (άρθρο 371 ν.4957/2022, Α'141) με στόχο τη στήριξη των οικογενειών και των εργαζόμενων γονέων. Σκοπός της προσθήκης των δύο (2) επιπλέον διδακτικών ωρών στο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο είναι η παροχή ποιοτικών και δημιουργικών μαθησιακών εμπειριών μέσω του παιχνιδιού, η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των παιδιών καθώς και η υποστήριξη της οικογένειας. Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη την κουλτούρα, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των παιδιών και το ευρύτερο κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον, το διευρυμένο διδακτικό ωράριο δύναται να λειτουργήσει ως δυναμικό πλαίσιο μάθησης τόσο με αντισταθμιστικό όσο και με συμπεριληπτικό χαρακτήρα.

Με την υπ'αριθμ. 142611/ΓΔ4/28-11-2024 Υπουργική Απόφαση εγκρίνεται η προμήθεια, εκτύπωση και διάθεση ολόκληρων λογοτεχνικών βιβλίων στο πλαίσιο του μαθήματος της Γλώσσας και της Λογοτεχνίας για τους/τις μαθητές/τριες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης αντιστοίχως, για το σχολικό έτος 2024-2025. Η ανάγνωση ολόκληρων λογοτεχνικών έργων αποτελεί σημαντικό εργαλείο για τη μάθηση, συντελώντας ευεργετικά στην ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών/τριών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, επιτάσσοντας την άμεση εναρμόνιση των τρεχουσών ωρολόγιων προγραμμάτων σπουδών με την νέα εκπαιδευτική πολιτική, όπως αυτή έχει καθοριστεί από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), δια της άμεσης εισαγωγής στο ωρολόγιο πρόγραμμα σε όλες τις τάξεις των σχολείων της διδασκαλίας των αναφερόμενων στην Απόφαση λογοτεχνικών έργων, τα οποία προσφέρονται και σε ψηφιακή μορφή.

Για την ενίσχυση της φοίτησης και την ψυχοκοινωνική υποστήριξη των μαθητών ευάλωτων κοινωνικών ομάδων ισχύει η παρ. 6 του άρθρου 70 του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114), σύμφωνα με την οποία μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού που ανήκουν στους κλάδους ΠΕ23 Ψυχολόγων και ΠΕ30 Κοινωνικών Λειτουργών, μπορούν να ασκούν καθήκοντα σε συγκεκριμένες μονάδες γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, εφόσον συντρέχουν ιδιαίτερες ανάγκες στήριξης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων ή κρίνεται απαραίτητη η υλοποίηση προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής και συναισθηματικής στήριξης μαθητών.

Στο ΦΕΚ Β' 5773 δημοσιεύθηκε η με αριθ. πρωτ. 118203/ΓΔ4/09-10-2024 Υπουργική

Απόφαση «Καθορισμός ομάδων σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής Εκπαίδευσης στις οποίες ασκούν καθήκοντα μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) του κλάδου ΠΕ23-Ψυχολόγων και του κλάδου ΠΕ30 Κοινωνικών Λειτουργών για το σχολικό έτος 2024-2025.», όπου καθορίζονται οι ομάδες σχολικών μονάδων Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις οποίες ασκούν καθήκοντα μέλη Ε.Ε.Π. του κλάδου ΠΕ23-Ψυχολόγων και του κλάδου ΠΕ30-Κοινωνικών Λειτουργών, για το σχολικό έτος 2024-2025.

Στο άρθρο 72 του ν. 4547/2018 «Αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (Α' 102), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 66 του ν. 4559/2018 (Α' 142) εκτός των άλλων αναφέρεται: «Κατ' εξαίρεση, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες του προσφυγικού πληθυσμού που προκύπτουν από την κινητικότητα, το χρόνο άφιξης και τη χρονική διάρκεια παραμονής στη δομή φιλοξενίας, καθώς και το μέγεθος του μαθητικού πληθυσμού, μπορεί να ιδρύονται Δομές Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφυγοπαίδων (Δ.Υ.Ε.Π.), που λειτουργούν στο πλαίσιο του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος και εφαρμόζουν εξειδικευμένα προγράμματα σπουδών, περιορισμένης χρονικής διάρκειας».

Στο ΦΕΚ Β'3532 δημοσιεύθηκε η με αριθ. πρωτ. Φ1/66634/ΚΓ/Δ1/14-06-2024 Υπουργική Απόφαση: «Ίδρυση Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφυγοπαίδων (ΔΥΕΠ). Καθορισμός των σχολικών μονάδων για το σχολικό έτος 2024-2025, εντός των οποίων θα λειτουργούν οι Δομές Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφυγοπαίδων (ΔΥΕΠ)», όπου καθορίζονται οι σχολικές μονάδες για το σχολικό έτος 2024-2025, εντός των οποίων θα λειτουργήσουν οι Δομές Υποδοχής για την Εκπαίδευση των Προσφύγων (ΔΥΕΠ) ανά Κέντρο/Δομή Φιλοξενίας (ίδρυση ΔΥΕΠ ως Παραρτήματα όμορων νηπιαγωγείων).

Επιπλέον, σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. Φ.9/112/15-5-2025 έγγραφο της Αρχής Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.):

«Στη λογική της Αντισταθμιστικής Παιδαγωγικής, η εκπαιδευτική μας πολιτική αποδίδει ιδιαίτερη έμφαση στις προσχολικές και πρωτοσχολικές ηλικίες, προκειμένου εγκαίρως να καλύψει ενδεχόμενα γλωσσο-πολιτιστικά κενά μαθητών. Σε αυτό το πλαίσιο στο Νηπιαγωγείο (προνήπια και νήπια) δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη των γλωσσικών, νοητικών, κοινωνικών, συναισθηματικών και κιναισθητικών παραμέτρων που συγκροτούν την ανάπτυξη της σχολικής ετοιμότητας. Προς τούτο εκπονείται από την Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε. σχετικό υποστηρικτικό υλικό για τους/τις Νηπιαγωγούς, ενώ ταυτόχρονα προβλέπεται η σταδιακή μετάβαση στην ηλικία των 6 (έξι) ετών ως όριο για την εγγραφή των νηπίων στην Πρώτη Δημοτικού. Αυτό το ηλικιακό όριο διασφαλίζει ότι η πλειονότητα των μαθητών/-τριών θα έχει αποκτήσει το απαιτούμενο επίπεδο σχολικής ετοιμότητας.

Επειδή όμως υπάρχει και ο ατομικός ρυθμός ωρίμασης των νηπίων, προβλέπεται να υπάρχει και διαδικασία αποτίμησης από ομάδα ειδικών για όσα νήπια εκτιμούν οι Νηπιαγωγοί ότι πρέπει να γίνει η εν λόγω αποτίμηση. Η ειδική επιτροπή, όπου εντοπίζει ελλιπή σχολική ετοιμότητα, διατυπώνει και τις προτάσεις της για τις αναγκαίες προβλέψεις και παρεμβάσεις. (...)

Για την οργάνωση και την υλοποίηση των ανωτέρω πολιτικών και προσεγγίσεων θα αξιοποιηθούν τα Περιφερειακά Συμβούλια Εποπτών Ποιότητας (ΠΕ.Σ.Ε.Π.) των επιμέρους Περιφερειακών Διευθύνσεων σε συνεργασία με την Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε. για τη διασφάλιση της ποιότητας των εν λόγω προτεραιοτήτων της εκπαιδευτικής μας πολιτικής. (...)

Περαιτέρω, σύμφωνα με το με αρ.πρωτ. 6859/15-5-2025 έγγραφο του Ι.Ε.Π.:

«(...) Ως προς τα ερωτήματα 1 και 4, στην Ελλάδα, η προσχολική εκπαίδευση παρέχεται δωρεάν από το κράτος στα νηπιαγωγεία, αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της πρωτοβάθμιας

εκπαίδευσης και η διάρκεια φοίτησης είναι δύο έτη. Με τον ν.4521/2018, η ηλικία έναρξης της υποχρεωτικής φοίτησης στην προσχολική εκπαίδευση ορίστηκε στο τέταρτο έτος της ηλικίας του παιδιού. Η εφαρμογή του εν λόγω θεσμικού πλαισίου ξεκίνησε σταδιακά κατά το σχολικό έτος 2018-2019, αρχικά σε 184 δήμους της χώρας, και από το σχολικό έτος 2020-2021, σε εφαρμογή του ν.4704/2020, η διετής υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση εφαρμόζεται πλέον σε εθνικό επίπεδο. Η καθιέρωσή της αποσκοπεί στην κάλυψη σημαντικών κοινωνικών αναγκών και στην αντιστάθμιση των ανισοτήτων που απορρέουν από τα ετερογενή κοινωνικά υπόβαθρα των μαθητών/τριών. Ο Ενιαίος Τύπος Ολοήμερου Νηπιαγωγείου περιλαμβάνει: α) το βασικό υποχρεωτικό πρόγραμμα, το οποίο απευθύνεται σε όλα τα παιδιά και αποτελείται από 25 διδακτικές ώρες εβδομαδιαίως, β) το προαιρετικό ολοήμερο πρόγραμμα, το οποίο περιλαμβάνει 20 διδακτικές ώρες εβδομαδιαίως και γ) το νέο, αναβαθμισμένο πρόγραμμα, το οποίο επεκτείνει το ωράριο λειτουργίας κατά 10 επιπλέον διδακτικές ώρες εβδομαδιαίως, επιπροσθέτως του υφιστάμενου προαιρετικού ολοήμερου προγράμματος (ν.4957/2022). Σκοπός της λειτουργίας του ενιαίου τύπου ολοήμερου νηπιαγωγείου είναι η πλήρης προετοιμασία των παιδιών για την ομαλή μετάβαση στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, η παροχή ποιοτικών και δημιουργικών μαθησιακών εμπειριών, η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των παιδιών καθώς και η υποστήριξη της οικογένειας και, ιδιαιτέρως, των εργαζόμενων γονέων. Στο πλαίσιο τόσο του προαιρετικού όσο και του νέου, αναβαθμισμένου προγράμματος, προβλέπεται η δυνατότητα πρόωρης υποδοχής των παιδιών, η οποία αντιστοιχεί σε 5 επιπλέον διδακτικές ώρες εβδομαδιαίως.

Αναφορικά με τα Προγράμματα Σπουδών που εφαρμόζονται στα νηπιαγωγεία της χώρας, από το σχολικό έτος 2023-2024, έχει τεθεί σε καθολική εφαρμογή (ΥΑ 687/τ. Β'/10-02-2023) το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το Νηπιαγωγείο που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των πράξεων «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση» (MIS 5035542) και «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στα Προγράμματα Σπουδών και στο Εκπαιδευτικό Υλικό για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση» (MIS 5035543), τις οποίες υλοποίησε το ΙΕΠ. Η προσχολική εκπαίδευση, υπό το πρίσμα της ανάπτυξης των ικανοτήτων του 21ου αιώνα, βρίσκεται σε συστοιχία με τις αρχές της ολιστικής ανάπτυξης και μάθησης που υιοθετεί το Πρόγραμμα Σπουδών για το Νηπιαγωγείο. Ο προσανατολισμός αυτός αντανακλάται στη φιλοσοφία οργάνωσης του περιεχομένου της μάθησης σε τέσσερα Θεματικά Πεδία και στις Θεματικές Ενότητες που αυτά περιλαμβάνουν, στη βάση του τι επιδιώκεται να μάθουν τα παιδιά, λαμβάνοντας υπόψη το αναπτυξιακό τους επίπεδο και τις διεπιστημονικές συνδέσεις μεταξύ των γνωστικών περιοχών. Πιο συγκεκριμένα, οι Θεματικές Ενότητες που συνιστούν το πρώτο Θεματικό Πεδίο «Παιδί και Επικοινωνία» είναι η Γλώσσα και οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και έχουν ρόλο-κλειδί στο Πρόγραμμα Σπουδών καθώς αποτελούν τη βάση για όλα τα Θεματικά Πεδία. Οι Θεματικές Ενότητες της Προσωπικής και Κοινωνικοσυναισθηματικής Ανάπτυξης και των Κοινωνικών Επιστημών αλληλοσυμπληρώνονται, προκειμένου να διαμορφώσουν τις κατάλληλες μαθησιακές εμπειρίες που προωθούν την ανάπτυξη σε ενδοατομικό, διαπροσωπικό και κοινωνικό επίπεδο και συνιστούν το δεύτερο Θεματικό Πεδίο «Παιδί, Εαυτός και Κοινωνία». Το τρίτο Θεματικό Πεδίο «Παιδί και Θετικές Επιστήμες» εστιάζει στις κοινές διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα δυναμικά, αλληλεπιδραστικά και συμπληρωματικά, όταν τα παιδιά οικοδομούν έννοιες στα Μαθηματικά, στις Φυσικές Επιστήμες και την Τεχνολογία Κατασκευών. Τέλος, οι Θεματικές Ενότητες της Κινητικής Αγωγής και των Τεχνών συνιστούν το τέταρτο Θεματικό Πεδίο «Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση» και έχουν ως στόχο να προωθήσουν την κινητική και καλλιτεχνική έκφραση των παιδιών και να προάγουν την απόκτηση διά βίου συνηθειών πνευματικής εγρήγορσης, καλαισθησίας και σωματικής ευημερίας.

Η Υπουργική Απόφαση 3791/τ. Β'/29-7-2021 εισήγαγε τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων και ο

νόμος 4807/2021 την Αγγλική γλώσσα στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου. Τα προτεινόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα, στο πλαίσιο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, υλοποιούνται σε τρεις διδακτικές ώρες ανά εβδομάδα και περιλαμβάνουν την επιλογή από τέσσερις Θεματικούς Κύκλους όπως προκύπτουν από τους Παγκόσμιους Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης (περιβάλλον, ευ ζην, ασφάλεια, κοινωνία των πολιτών, σύγχρονη τεχνολογία και επιχειρηματικότητα). Βασική αρχή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων για το Νηπιαγωγείο είναι να συνδυάζουν κάθε Θεματικό Πεδίο του Προγράμματος Σπουδών με την ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων των παιδιών, με σκοπό τη διάπλάσή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες μέσω της καλλιέργειας ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης. Η διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας παρέχεται από εκπαιδευτικούς Αγγλικής Φιλολογίας του κλάδου ΠΕ06, για δύο διδακτικές ώρες την εβδομάδα σε κάθε τμήμα του υποχρεωτικού πρωινού προγράμματος των νηπιαγωγείων, σε συνεργασία με την/τον εκπαιδευτικό κλάδου ΠΕ60 Νηπιαγωγών του τμήματος. Σκοπός της ένταξης της Αγγλικής γλώσσας στην προσχολική εκπαίδευση είναι ο εμπλουτισμός του προγράμματος σπουδών σε σχέση με την γλωσσική και γενικότερη ανάπτυξη των μαθητών/τριών, προκειμένου να ενισχυθεί η πολυγλωσσική συνείδηση, η διαπολιτισμική επικοινωνία και η διαμόρφωση της ταυτότητας της ενεργού πολιτεότητας σε μια σύγχρονη πολυπολιτισμική κοινωνία, υποστηρίζοντας τη διερευνητική και διαθεματική προσέγγιση καθώς και τον παιγνιώδη χαρακτήρα της μάθησης.

Τέλος, με την Υπουργική Απόφαση 6048/τ.Β' /1-11-2024, εφαρμόζεται νέο Πρόγραμμα Σπουδών σε όλα τα σχολεία της χώρας από το τρέχον σχολικό έτος 2024-2025, με τίτλο «Δράσεις Ενεργού Πολίτη». Το Πρόγραμμα Σπουδών για την Ενεργό Πολιτεότητα δομείται σε 17 θεματικές ενότητες, οι οποίες αντιστοιχούν στους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) και απευθύνεται και σε μαθητές/τριες προσχολικής ηλικίας. Το πρόγραμμα προάγει μια ολιστική προσέγγιση που καλλιεργεί στα παιδιά την ικανότητα να αντιμετωπίζουν κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά ζητήματα. Σκοπός είναι η προετοιμασία πολιτών με δεξιότητες κριτικής σκέψης, συνεργασίας και κοινωνικής ευθύνης, οι οποίοι θα συνεισφέρουν ενεργά στη δημιουργία μιας βιώσιμης κοινωνίας, βασισμένης στη βιωσιμότητα, την κοινωνική δικαιοσύνη και την περιβαλλοντική προστασία. Με τη συμμετοχή σε δράσεις ενεργού πολιτεότητας, μέσω μιας βιωματικής, διερευνητικής και ανακαλυπτικής μαθησιακής διαδικασίας, τα παιδιά εμπλέκονται σε δραστηριότητες που τους επιτρέπουν: (α) να ευαισθητοποιηθούν για τα προβλήματα της κοινότητας (προβλήματα σχολείου, τοπικής και ευρύτερης κοινότητας), (β) να σχεδιάσουν οργανωμένες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων, (γ) να αναλάβουν οργανωμένη δράση για την επίλυση προβλημάτων που τα αφορούν.

(...) Ως προς το ερώτημα 3, για τη διασφάλιση της πρόσβασης όλων των μαθητών/τριών σε μια ποιοτική εκπαίδευση, το ΙΕΠ υλοποιεί την Πράξη με τίτλο «Καθολικός Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Προσβάσιμου Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού» για την εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποίησε δράσεις στους εξής άξονες: α) ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού για μαθητές/τριες με κάθε μορφή αναπηρίας ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων και των νηπίων β) επιμόρφωση εκπαιδευτικών για την επαγγελματική τους ανάπτυξη, ώστε να εφαρμόζουν πρακτικές χωρίς αποκλεισμούς και τις πιο αποτελεσματικές εκπαιδευτικές προσεγγίσεις για μαθητές/τριες με αναπηρίες και γ) ευαισθητοποίηση για θέματα διαφορετικότητας και αναπηρίας σε επίπεδο σχολείου και κοινωνίας, βάσει της Διεθνούς Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης αξιοποιούνται βασικές αρχές της ενταξιακής εκπαίδευσης, του καθολικού σχεδιασμού για τη μάθηση και των σύγχρονων τεχνολογικών επιτευγμάτων για τη μάθηση και την εκπαίδευση. Τόσο οι ιστοχώροι στους οποίους φιλοξενείται όλο το υλικό (<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/>), όσο και το ίδιο το υλικό που έχει αναπτυχθεί πληρούν τα κριτήρια προσβασιμότητας σύμφωνα

με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και την κείμενη νομοθεσία (WCAG2 AA). Το εν λόγω υλικό απευθύνεται και στην προσχολική εκπαίδευση και συμβάλλει στη διασφάλιση της προσβασιμότητας.

Όσον αφορά τη διασφάλιση της παροχής ποιοτικής προσχολικής εκπαίδευσης και προσβάσιμης σε όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες, χωρίς αποκλεισμούς, το ΙΕΠ υλοποιεί επιμορφωτικά προγράμματα στα οποία συμμετέχει το σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας που υπηρετεί σε νηπιαγωγεία της χώρας (νηπιαγωγοί, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό, κτλ.). Συγκεκριμένα:

- Το ΙΕΠ έχει υλοποιήσει πρόγραμμα επιμόρφωσης με τίτλο «Επιμόρφωση σε πρακτικές υποστήριξης των μαθητών και των μαθητριών στο πλαίσιο της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας (ΔΔ)» με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος της δράσης ήταν η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε πρακτικές υποστήριξης των μαθητών και των μαθητριών με διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες (συμπεριλαμβανομένων και των νηπίων).
- Επίσης, στο πλαίσιο της Πράξης που υλοποιεί το ΙΕΠ για την Εισαγωγική επιμόρφωση των νεοεισερχόμενων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης αλλά και του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (ΕΒΠ), οι συμμετέχοντες/ουσες εκπαιδεύονται με σύγχρονο και ασύγχρονο τρόπο σε ζητήματα που αφορούν στην παιδαγωγική αλληλεπίδραση στο πλαίσιο της σχολικής κοινότητας, στη διαχείριση πολυμορφίας, στις σύγχρονες διδακτικές μεθόδους και τεχνικές με εστίαση στις έννοιες της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και της συμπερίληψης των μαθητών/τριών. Στο παρεχόμενο επιμορφωτικό υλικό έμφαση δίνεται στην οργάνωση της σχολικής τάξης ως κοινότητας μάθησης, αλλά και στον ιδιαίτερο τρόπο λειτουργίας των Τμημάτων Ένταξης και του θεσμού της Παράλληλης Στήριξης των μαθητών/τριών σε μια προοπτική προσβάσιμης, ποιοτικής ολιστικής προσέγγισης της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και διεπιστημονικής συνεργασίας μεταξύ των υποστηρικτικών θεσμών. Ειδικότερα για την επαγγελματική ανάπτυξη του ΕΒΠ συμπεριλαμβάνεται εκπαιδευτικό υλικό για την Παράλληλη Στήριξη, Οδηγός Εξατομικευμένου Προγράμματος οικογενειακής υποστήριξης, καθώς και θέματα που άπτονται στην ένταξη και ισότιμη εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Η Πράξη με τίτλο «SUB.8 Δράσεις Κατάρτισης Εκπαιδευτικών/Teacher Training Actions» αφορά την κατάρτιση 30.000 εκπαιδευτικών ετησίως (συνολικά 120.000 εκπαιδευτικών για την περίοδο 2022-2025) αναφορικά με το νέο εκπαιδευτικό περιεχόμενο που θα αναπτυχθεί και την υποδομή-εξοπλισμό που θα αποκτηθεί, στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού της εκπαίδευσης. Για την πρόσβαση όλων των μαθητών/τριών (συμπεριλαμβανομένων και όσων υπηρετούν στα νηπιαγωγεία της χώρας) προβλέπεται ειδικότερη εστίαση και πρόγραμμα που θα επικεντρώνεται στην κατάρτιση 35.000 εκπαιδευτικών εξειδικευμένων στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση για την παροχή μιας χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση για όλους/ες.
- Στο πλαίσιο του νόμου 5029/23 «Ζούμε Αρμονικά Μαζί – Σπάμε τη Σιωπή», ο οποίος περιλαμβάνει Δράσεις και Προγράμματα για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Ενδοσχολικής Βίας και του Εκφοβισμού, το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.), υλοποιεί επιμορφωτικές δράσεις προς αυτήν την κατεύθυνση. Στόχος των επιμορφωτικών δράσεων είναι η σχολική μονάδα να καταστεί ικανή να ανιχνεύει τις εξειδικευμένες ανάγκες της και να μπορεί να σχεδιάζει και να υλοποιεί δράσεις και προγράμματα με τη συμμετοχή όλων των μελών της σχολικής κοινότητας στη βάση της ολιστικής προσέγγισης. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η παροχή μιας ποιοτικής εκπαίδευσης, καθώς και η ευημερία όλων των μαθητών/τριών

συμπεριλαμβανομένων και όσων φοιτούν στα νηπιαγωγεία της χώρας.

- Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και τη UNICEF πραγματοποιεί επιμορφωτικές δράσεις για την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών που στελεχώνουν τις Δομές Υποδοχής και Εκπαίδευσης Προσφύγων (ΔΥΕΠ) και/ή τις Τάξεις Υποδοχής (ΤΥ) για την παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης στους/στις μαθητές/τριες με προσφυγικό υπόβαθρο και την ισότιμη ένταξή τους στο σχολικό και κοινωνικό πλαίσιο (συμπεριλαμβανομένης και της προσχολικής εκπαίδευσης).».

Τέλος, η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του ΥΠΑΙΘΑ, υλοποιεί Πράξεις ΕΣΠΑ και ΠΔΕ (ΣΑΕ 445/2) που έχουν ως αντικείμενο την πρόσληψη αναπληρωτών εκπαιδευτικών, Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού για την ενίσχυση του εκπαιδευτικού δυναμικού, ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή δράσεων στο εκπαιδευτικό σύστημα. Οι εν λόγω Πράξεις, όσον αφορά το ΕΣΠΑ 2021-2027, υλοποιούνται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» και των Περιφερειακών Προγραμμάτων.

Ειδικότερα για την υποστήριξη της λειτουργίας του θεσμού των Νηπιαγωγείων με δίχρονη προσχολική εκπαίδευση καθώς και την επέκταση της λειτουργίας του νέου αναβαθμισμένου Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, η ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘΑ, υλοποιεί στο Πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» την Πράξη «Υποστήριξη Λειτουργίας Ολοήμερου Νηπιαγωγείου και Επέκταση της Λειτουργίας του» για τρία (3) σχολικά έτη (2022-2023, 2022-2024, 2024-2025) συνολικού προϋπολογισμού 148.903.480,48 €, εκ των οποίων τα 53.138.102,12€ αφορούν στο σχολικό έτος 2024-2025.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα